

مقدمه: خونریزی وسیع یک علت شایع و مهم مرگ و میر در بیماران ترومایی است. اساس احیاء تروما بر پایه مداخلات جراحی در جهت کنترل خونریزی، طبیعی ساختن حجم های در گردش خون و مداخلات دارویی به هدف ایجاد هموستاز بناشده است. ترانگزامیک اسید که یک آنتی فیبرینولیتیک است، برای دهه ها جهت کنترل خونریزی در اعمال جراحی قلبی-عروقی و دستکاری های دندانانی در بیماران هموفیلی کاربرد داشته است. با این حال، استفاده از آن در بیماران تروماتیک دچار خونریزی مربوط به سالیان اخیر می شود. هدف از این مطالعه بررسی آثار این دارو بر کاهش مرگ و میر و میزان انتقال خون در بیماران ترومایی دچار خونریزی قابل توجه است.

مواد و روشها: در این کارآزمایی بالینی تصادفی شده، در مجموع 60 بیمار با خونریزی قابل ملاحظه ناشی از تروما (فشارخون سیستولیک کمتر از 90 میلی مترجیوه/ضربان قلب بیشتر از 110 بار در دقیقه) در بخش اورژانس بیمارستان امام رضا تبریز بررسی گردیدند. این بیماران بطور تصادفی به دو گروه مساوی تقسیم و ترانگزامیک وریدی (1 گرم در 10 دقیقه و سپس 1 گرم در طی 8 ساعت) یا دارونما گرفتند. نیاز به انتقال خون، و نیز مرگ یک ماهه و عوارض بین دو گروه مقایسه شدند.

نتایج: بیماران گروه مداخله شامل 23 مرد و 7 زن با سن متوسط $37/57 \pm 10/43$ سال و گروه شاهد شامل 22 مرد و 8 زن با سن متوسط $35/57 \pm 10/45$ سال بودند (p بترتیب 0/77 و 0/46). متوسط مدت بستری در بخش مراقبت های ویژه و مدت بستری کلی در دو گروه تفاوت معنی دار آماری نداشت. بیماران گروه مداخله بطور متوسط $6/03 \pm 1/50$ واحد

پک سل، $2/50 \pm 1/36$ واحد FFP و $0/40 \pm 0/20$ واحد پلاکت دریافت کردند. مقادیر متناظر در گروه شاهد بترتیب $6/03 \pm 1/22$ ، $3/03 \pm 0/96$ و $1/33 \pm 0/31$ واحد بود، و تنها تفاوت معنی دار در مورد پلاکت مشاهده شد (p بترتیب 0/99، 0/09 و 0/01). سه بیمار (10٪) در گروه مداخله و 4 بیمار (3/13٪) در گروه شاهد فوت شدند ($p=0/50$). آسیب مغزی تنها علت مرگ در گروه اول بود، در حالی که در گروه شاهد در 2 مورد خونریزی، در 1 مورد آسیب مغزی و در 1 مورد باقیمانده آسیب چندعضوی علل مرگ بودند ($p>0/05$ در تمام موارد).

نتیجه گیری: ترانگزامیک اسیددارویی ایمن و موثر در کاهش نیاز به ترانسفوزیون پلاکت در بیماران دچار خونریزی عمده ناشی از تروماست. گرچه میزان مرگ نیز در گروه دریافت کننده ترانگزامیک کمتر از گروه شاهد بود، ولی این تفاوت از نظر آماری معنی دار نگردید.

کلمات کلیدی: تروما، خونریزی، ترانگزامیک اسید، مرگ ومیر، ترانسفوزیون